

Kolme varmaa asiaa, jotka kulkevat SOTEN mukana

”Koulutuksista, seminaareista, kokouksista ja käytännöstä poimittua”

SOTE-uudistus lienee suurin terveydenhuollon reformi sitten lääkintöhallituksen lopettamisen. Viimeisten vuosikymmenten aikana tapahtuneet muutokset ovat ajaneet uudistuspaineeseen, jossa on paljon erilaisia näkökulmia. Näitä on kuultu ja nähty erityisesti viimeisten vuosien aikana erilaisissa seminaareissa ja koulutuksissa – ja tietysti lehtiotsikoissa. Oikeastaan mikään ei sinä aikana ole muuttunut. Lähinnä kiistely siitä, millä poliittisella agendalla uudistukset saadaan läpi. Nyt ollaan kuitenkin väistämättä muutoksen edessä. Alla kolme varmaa asiaa, jotka ovat mukana SOTE:ssa – ja koskettavat myös sekä mielenterveys- ja psykoterapia-alan ammattilaisia, että palveluita käyttäviä asiakkaita.

1. **Valinnanvapaus** – se on ollut psykoterapiapalveluissa KELA:n korvaamana nyt käytännössä 100- prosenttinen. Jatko KELA:n suhteen on kysymysmerkki. Miten psykoterapiapalvelut jatkossa luokitellaan? Ovatko ne osa terveydenhuoltoa vai kuntoutusta? Jokatapauksessa maakuntien mukana niille pyritään turvaamaan jatko valinnanvapautta kunnioittaen. Tietysti tässä tapauksessa Suomessa tulee olemaan 18 erilaista tapaa määritellä yllämainitut asiat. Ja terapiapalveluiden saatavuus ei muutu, vaikka maksaja muuttuisi.
2. **Epävarmuus käytännön tasolla.** Miten palveluiden saatavuus turvataan, kun ohjausmekanismi muuttuu (?) ja maksaja (ehkä) voi vaihtua? Keskustelua käydään koko ajan kilpailutuksista, joissa hinta on käytännössä se ratkaiseva tekijä. Nyt kilpailutusta avataan siten, että jatkossa pitkiä kilpailutusjaksoja ei enää olisi vaan tilanne ”eläisi” koko ajan. Onko päättäjätasolla riittävästi ruohonjuuritason tietoa asioista, jotta ei kävisi niin, että esim. Lääkäri kuin lääkäri hoitaa tietyllä kustannuksella kenet tahansa? Tämä on psykoterapiassa tärkeä kysymys, koska alalla ei ole yhtä voimakkaasti (lääketieteeseen verrattavaa) lainsäätäjän näkökulmasta turvattua tai määriteltyä ammattioikeutta. Asiakkaan näkökulmasta asian voisi ilmaista niin, että jos hakee psykoterapeuttia, kuka tahansa psykoterapeutti on psykoterapeutti. Riippumatta siitä, mikä on hänen erityisosaamisensa tai siitä, millainen terapia asiakasta voisi parhaiten auttaa. Todennäköisesti tästä ei tarvitse uhkakuvia maalailia, mutta yksi epävarmuustekijä se kuitenkin on.
3. **Yhteistyö on voimaa.** Tämä seuraa SOTE:n mukana – ja ilman sitäkin. Suomeen alkoi ilmaantua isompia lääkärikeskuksia 2000- luvulla. Sitä ennen yksityiset lääkärit toimivat pienissä yksiköissä. Nyt mielenterveys- ja psykoterapiapalveluissa on pikkuhiljaa kiihtyvällä tahdilla käymässä samoin. Kyse on asiakkaan valinnanvapaudesta ja paremmasta hoidosta. Isommassa porukassa on enemmän asiantuntemusta ja mahdollisuuksia ottaa huomioon asiakkaan avun tarve paremmin. Ja aina vaan parempi, jos asiakkaan hoidossa tukena on moniammatillinen osaajaporukka, josta löytyy eri terapia-alojen asiantuntijoista lääketieteelliseen asiantuntemukseen.

Psykoterapiakulmassa suunnitellaan tulevaa asiakkaan etua painottaen. Ammattilaisen näkökulmasta tämä on hyvä asia. Psykoterapiakulmasta löytyy juuri oikea asiantuntija – www.psykoterapiakulma.fi

